

kunde bevilge Penge uden at spørge Statte-
yderne derom, og det er da ogsaa slet ikke
saa underligt. Jeg veed ikke, hvorledes For-
holdet endnu stiller sig; thi Lovforslaget har
ingen Motiver, og vi have heller ingen Mo-
tiver faaet i Dag, men forrige Gang forelaa
der Tegning f. Ex. af indtil 100,000 Kr. fra
en enkelt Sognkommune, hvad der vilde be-
løbe sig til 10 Kr. pr. Td. Hartkorn i Lø-
bet af en Menneftaalder, medens der samtidig
var Protest fra Beboere af den paagjældende
Kommune, idet de udtalte, at de øiensynlig
ingen Nytte vilde have deraf, naar den ene
af Banerne løb den største Del af Veien
temmelig nær langs med Statsbanen eller i
Nærheden deraf; det oplystes samtidig, at
Beile Amtsraad uden videre og uden For-
handling strax havde bevilget 200,000 Kr.
til en Bane, som løb lige paa Grændsen af Amtet,
medens en meget stor Strækning ud ad Brød-
strup og Silkeborg var gaaet uden Jernbane.
Enhver, der vil tage Kortet for sig, vil se,
at dette Amtsraad maatte have udtømmen-
lige Kilder af Midler, hvis det kunde bevilge
200,000 Kr. til at slænge en Bane langs
med Statsbanen, lige paa Grændsen af Amtet.
Jeg gjorde ogsaa for mit Vedkommende,
gjældende, at hele denne Trafik Vandet over
maatte stoppes, og at det ikke kunde gaa an,
naar der boede en Proprietær ude i den ene
Ende, 3 Mil fra en stor By, og nogle
Handelsmænd og Fabrikanter ved Enden af
Banen vilde anlægge store Etablissementer,
at man saa bestemte sig til at skaffe til Veie
fra Kommunen saa og saa stor en Sum til
Baneanlæg. Vi maatte gjøre gjældende, at
Sogneraadene, som saadanne, Intet havde
dermed at gjøre, og at de i ethvert Tilfælde
maatte sammentalde en Almenforsamling af
Statteydere for at høre deres Mening om
den Slags Ting, inden de paalagde ikke blot
sig selv og disse, men ogsaa den kommende
Slægt saa enorme Byrder. I Feberen over
den ene Bane kom en By som Beile, der
tæller 7—8000 Mennefter, til at gribe sig
an med Tilflugt af en Størrelse, der var for-
bausende. De jagde: Faar Hørsens Gros-
serere her i Forening med Godseierne i Ul-
dum denne Bane anlagt . . . (Ufbrydelse).
Ja, det gjælder ikke personlig det ærede
Medlem fra Give (Jørgensen), men det ærede
Medlem veed meget godt, hvad jeg figter
til, nemlig baade til Agenter og Underagenter
o. s. v. Det blev erklæret i Hørsens Byraad,
at der kunde vindes 4000 Runder fra Beile
til Hørsens med denne Bane, og saa kom
Beile By i Tanker om: Det ser dog rent
splittergalt ud. Skal nu vor stakkels By i
det Væsentlige ruineres? Nei, vi maa gjøre
derimod, hvad vi kunne. Det stod vel ikke

i deres Magt at forhindre Hørsens By fra
at faae en Bane, men for at komme til at
konurrere med Hørsens om deres eget Op-
land arbejdede de for en Bane til Give.
Der blev tegnet i Beile By paa Hørsens
Beagne 300,000 Kr., og 100,000 Kr. vilde de
skaffe til Veie ved privat Tegning. 400,000
Kr. var jo overordentlig meget for en By
paa 7—8000 Mennefter, hvor mange Millioner
vilde det i samme Forhold ikke blive for
Kjøbenhavn, hvis der derafra skulde gives
kommunale Tilflugt til private Baner? Jeg
tillod mig derfor at sige: Lovgivningsmagten
maa her have Overblikket, vi maa ikke løbe
let til at bevilge den Slags Baner, der komme
i Stand efter en saadan Forberedelse. Vi
maa ikke nøies med, at Indenrigsministeren,
naar Vennerne ude i Landet synes om at
faae en Bane til deres Dør, strax giver
Kommunerne Tilladelse til den Slags Be-
slutninger. Vi maa have den sidste Haand
at lægge paa Værket efter en alvorlig og
omhyggelig Undersøgelse af Forholdene, og
vi maa sige, at vi kunne ikke gaa ind paa
en Bane, der bringer en By til i Fortvivlelse
at ødelægge sig selv, vi maa have en nærmere
Undersøgelse af Sagen og sætte en Stopper
for disse Bevægelser. Jeg tror, man i Al-
mindelighed i det Udvalg, hvis Ordfører jeg
var, var enig i disse Betragtninger efter de
saa Tilfælde, vi har haft, og samtidig blev
det gjort gjældende, hvad jeg her gør gjæl-
dende, at vi, som den ene Forslagsstiller og
saa antydede, maa komme til mere samlede
Planer for disse nye Forbindelsesmidler,
inden vi gaa videre paa Anlæg af disse private
Baner. Der var en Antydning af, at Amts-
raadene og Delegerede fra Kjøbstæderne burde
tage under Overvejelse, hvilke saadanne Amts-
jernveie i Forbindelse med Stats-
baner man maatte ønske i et Amt, om
fornødent efter Samraad med Amts-
raad og Kommissioner fra de tilgrændsende
Amtter samt Delegerede fra Kjøbstæderne
i samme Amt. Saadanne Planer maatte
derefter drøftes af Indenrigsministeren med
de Sagkyndige, og naar saadanne Planer
for en større Strækning, i alt Fald for det
paagjældende Amt eller den paagjældende
Egn, vare befundne forstandige og hensigts-
mæssige at gennemføre i Løbet af en vis
Tid, maatte ogsaa en vis længere Tid, først
da burde man stride til Værket, og Resul-
tatet maatte da gennemføres paa den Maade,
at forholdsvis lidt blev som særskilt Bidrag
paalagt de Kommuner, som fik Baner. Og
hvorfors? Fordi Befolkningen der er Lan-
dets Beboere ligesaa vel som Befolkningen
andet Steds i Landet, og ikke har større
Forpligtelse til at yde Landet Offre i disse